

Quyền Lợi Căn Bản Của Bệnh Nhân

--Trần Huy Leonard

Trong thời gian gần đây nhiều đồng bào gọi đến Hội Ung Thư Việt Mỹ nhờ Hội giúp đỡ và hướng dẫn về quyền lợi của họ khi được chữa tại bệnh viện, bệnh xá, hay tại phòng mạch bác sĩ. Trong bài này chúng tôi sẽ nêu ra những điều căn bản về quyền lợi của người bệnh nhân. Tuy nhiên, đây chỉ là những điều hướng dẫn mà Hội biết được, và không có ý thay thế luật sư hay cố vấn pháp lý cho quý vị. Nếu cần biết thêm chi tiết, xin liên lạc với các luật sư, cơ quan, hoặc các hội đoàn có liên hệ đến các vấn đề này.

1. **ĐỐI XỬ:** Tất cả mọi bệnh nhân được quyền đối xử một cách tử tế, kính trọng và đồng đều, không phân biệt màu da, chủng tộc, ngôn ngữ, tôn giáo, chính trị, hay khả năng tài chánh. Tuy việc này đã thành luật, chúng tôi thiết nghĩ sự liên hệ giữa bác sĩ và bệnh nhân, cũng như các sự liên hệ quan trọng khác, phải là rất mật thiết dựa trên căn bản tôn trọng lẫn nhau. Khi sự liên hệ này không còn được tốt đẹp nữa thì có lẽ đó là lúc bệnh nhân và bác sĩ cần phải xét lại có nên tiếp tục sự liên hệ ấy hay không.
2. **Hiểu biết về bệnh:** Bệnh nhân có quyền được giải thích rõ ràng và đầy đủ những dữ kiện và chi tiết về cách chẩn bệnh, cách chữa, và tiến trình chữa trị bệnh mình đang có. Tuy nhiên, trong khi bị đau đớn hay khủng hoảng tinh thần vì căn bệnh hiểm nghèo (như ung thư chẳng hạn), nhiều bệnh nhân bị giảm khả năng thấu hiểu hoặc quên đi những điều bác sĩ giải thích. Do đó Hội Ung Thư Việt Mỹ đề nghị quý vị nên xin bác sĩ cho phép thu âm hoặc ghi chép lại những điều vị bác sĩ ấy giải thích. Đây cũng là lúc quý vị nên có người thân đi theo để họ có thể giúp mình đặt các câu hỏi và ghi nhận các câu trả lời chính xác hơn. *Nhiều cuộc nghiên cứu cho thấy những bệnh nhân tích cực tham gia vào việc chữa trị có cơ may chữa lành cao hơn những bệnh nhân tiêu cực, giao phó hết trách nhiệm cho những người khác.*
3. **Quyền quyết định chữa trị:** Bệnh nhân có quyền biết về những cách chữa trị về bệnh của mình, các nguy hiểm hay phản ứng phụ liên quan đến cách chữa trị. Bệnh nhân có quyền lựa chọn cách chữa trị hoặc từ chối không nhận một sự chữa trị nào.
4. **Xuất viện:** Bệnh nhân có quyền được tiếp tục điều trị tại bệnh viện khi cần thiết. Bệnh viện không thể buộc bệnh nhân xuất viện khi tình trạng sức khỏe chưa cho phép.
5. **Chữa trị khi khẩn cấp:** Bệnh nhân phải được chữa trị khi khẩn cấp theo Health & Safety Code của California. Bệnh viện không có quyền từ chối những sự chăm sóc sức khỏe cho bệnh nhân bất kể người này có khả năng trả tiền hay không. Tuy nhiên bệnh viện có quyền từ chối nếu bệnh viện không đủ trang bị hoặc nhân viên cần thiết để chăm sóc y tế cần thiết cho bệnh nhân.
6. **Quyền tư ẩn:** Tất cả các chuyên viên y tế chữa trị cho bệnh nhân, kể cả các bác sĩ, y tá, dược sĩ, cố vấn xã hội, v.v. phải tuyệt đối tôn trọng và không được tiết lộ các dữ kiện về bệnh tình cũng như danh tánh của bệnh nhân, ngoại trừ một vài trường hợp ngoại lệ (chúng tôi sẽ bàn thảo đến ở những bài sau.) Đôi khi một vài đồng bào

phần này, một cách làm lẩn, là có những bác sĩ khó tính không chịu cho họ biết về kết quả của chồng hoặc vợ của họ. Thực ra luật pháp cấm không được tiết lộ những dữ kiện này ra ngoài, kể cả người phối ngẫu nếu không có sự cho phép trước của bệnh nhân.

7. **Ngôn ngữ:** Những nơi nhận tài trợ hoặc chi trả (nói một cách nôm na là nhận tiền) từ các cơ quan của chính phủ liên bang, như nhận Medical, Medicare, v.v. phải có người nói ngôn ngữ của bệnh nhân không giỏi tiếng Anh (Limited English Proficiency). Thí dụ bệnh nhân Việt không đủ khả năng Anh ngữ để thấu hiểu về những thông tin liên quan đến bệnh của mình thì bệnh viện phải đối thoại với bệnh nhân bằng tiếng Việt, hoặc qua thông dịch viên hoặc bác sĩ/y tá nói tiếng Việt. Vài năm trước đây một bệnh nhân Việt cần thay tủy nhưng không nói được tiếng Anh nên nhờ đưa con trai mới 10 tuổi thông dịch cho bà ta. Lẽ đương nhiên cậu bé không đủ khả năng để thông dịch cho mẹ và người mẹ bị từ chối không được nhận cách chữa bệnh duy nhất có thể cứu sống bà vì bác sĩ và cán sự xã hội cho rằng bà nói lung tung – qua sự thông dịch của cậu bé 10 tuổi -- không đáng tin. Luật về ngôn ngữ Title VI rất rõ ràng trong vấn đề này. Là các trung tâm y tế phải cung cấp thông dịch viên đã được huấn luyện và không được dùng trẻ em hay bệnh nhân khác để thông dịch.
8. **Hồ sơ bệnh lý:** Bệnh nhân có quyền xem xét và phạn bản sao (photocopy) hồ sơ bệnh lý của mình. Tuy nhiên, bác sĩ hoặc bệnh viện có thể yêu cầu bệnh nhân trả chi phí “hợp lý” cho việc photocopy hồ sơ bệnh lý. Chi phí “hợp lý” tùy vào mỗi nơi nhưng nhiều người cho rằng khoảng \$.25 (25 cents) là hợp lý.